

Csak annyit említünk még meg, hogy a francia, austriai és magyar, spanyol, bajor, porosz kormányok is komoly előterjesztéseket tettek a római curiának a csalhatatlansági Schema ellen, — a curia ezekre vagy kitérőleg, vagy nem felelt. A francia kormány erre, mint a lapok írják, tudatta, hogy többet nem szól a zsinat dolgaihoz, de ereje, s akarata mindig lesz érvényteleníteni a zsinat netaláni oly határozatait, melyek franciaország alkotmányával, s állami életével ellenkezének. Ez kétségen kívül a leghathatosabb ellenszere lesz a csalhatatlanságnak.

Unitárius statistika. Az amerikai unitárius társulat évkönyve szerint Amerikában van 335 unitárius egyházközség, ebből 26 Bostonra esik, a papok száma 395.

* **Irodalmi értesítő.** A székelyföld leírása történelmi, régészeti, természetrajzi, s népismei szempontból. Irta Orbán Baláz s. Pest.

E nagy gonddal, s csak több évre terjedő buvárlat és adatgyűjtés után készült mű a szorosabb értelemben vett egyházirodalmi szempontból is oly becses, hogy mi nem mulaszthatjuk el éppen e tekintetből arra a magunk részéről is felhívni olvasóink figyelmét. Ekkleziánk alakulására, templomok és iskolák állítására oly adatok vannak e műben, a melyeket az egyház történetirő sem nélkülözhet. E mellett a vallásos türelmetlenség korszakából felmutatott egyes episodok szintén a legnagyobb vallástörténelmi beccsel bírnak, s az általunk ajánlott ekkleziásiai monographiák megírására is kútforrásul szolgálhatnak.

Eddig megjelent Udvarhelyszék, Csikszék, Háromszék és Marosszék leírása. Mindenik egy-egy kötetet képez 21-től 31. ívig terjedő tartalommal, számos önálló és a szövegbe nyomott szép fametszetű képpel. Ára Csikszék leírásának 3 frt o. é. A többié 4—4 frt o. é.

* Az egyház és a házasság. Egyháztörténelmi tanulmány, tekintettel a polgári házasságra. Irta egy pap. Pest. 1870.

E 43 lapra terjedő röpirat célja kimutatni, hogy minő viszonyban áll az egyház a házasságkötés kérdésével s a történelmi adatok nyomán azon eredményre jut, hogy a polgári házasság a róm. katolikus egyház dogmáiba nem ütközik s e tekintetben a protestáns egyház annál kevésbé tehet az ellen kifogást. Más kérdés az, ha vajjon célszerű, tanácsos-e a polgári házasságnak minden előkészítés nélkül való béhozatala? A mire az ismeretlen szerző egy későbbi röpiratban igéri, hogy talán meg fog felelni. A tárgy mindenesetre a napi kérdések közé tartozván, figyelemre méltó.